

Załącznik do Uchwały nr 4/26
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Gdańsku
z dnia 26.02.2026 r.

**Stanowisko Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Gdańsku z dnia 26.02.2026 r.
w sprawie budowy realnego udziału krajowych i pomorskich firm w łańcuchu dostaw
dla elektrowni jądrowej**

Budowa elektrowni jądrowej na Pomorzu stanowi jedną z najważniejszych inwestycji infrastrukturalnych w nowożytnej historii Polski. Jest to projekt o strategicznym znaczeniu dla bezpieczeństwa energetycznego Państwa, stabilności systemu elektroenergetycznego oraz długofalowego rozwoju gospodarczego kraju.

Pomimo strategicznego znaczenia elektrowni jądrowej wciąż w polskim porządku prawnym brakuje jednoznacznej, ustawowej definicji local content oraz spójnych ram jego stosowania w dużych inwestycjach energetycznych, w tym w energetyce jądrowej. Brak tych rozwiązań stwarza istotne ryzyko, że realizacja projektu nie przełoży się w wystarczającym stopniu na rozwój krajowego i regionalnego przemysłu, kompetencji oraz miejsc pracy.

Local content należy rozumieć jako udział krajowych i regionalnych dostaw, usług, pracy oraz infrastruktury w całym cyklu życia inwestycji – od fazy projektowej, przez budowę, aż po eksploatację i utrzymanie. W przypadku energetyki jądrowej, której horyzont funkcjonowania liczony jest w dziesięcioleciach, właściwe zaprojektowanie mechanizmów local content ma szczególne znaczenie.

Z tego względu w pierwszej kolejności niezbędne jest sfinalizowanie skoordynowanych działań systemowych prowadzonych przez Zespół ds. Udziału Komponentu Krajowego w Kluczowych Procesach Inwestycyjnych przy Ministerstwie Aktywów Państwowych oraz podjęcie dalszych działań wdrożeniowych dotyczących definicji i pomiaru local content.

Po drugie, kluczowe znaczenie ma stworzenie trwałej sieci informacji dla lokalnych i krajowych dostawców. System ten powinien zapewniać dostęp do długookresowego planu zamówień związanych z realizacją i eksploatacją elektrowni jądrowej, z podziałem na etapy projektu. Równolegle konieczne jest udostępnienie jasnej i kompletnej listy wymogów technicznych, jakościowych oraz certyfikacyjnych, które muszą spełnić podmioty zainteresowane udziałem w łańcuchu dostaw. Takie rozwiązanie umożliwi przedsiębiorstwom odpowiednio wczesne przygotowanie inwestycji, rozwój kompetencji oraz pozyskanie wymaganych certyfikatów, a tym samym realne włączenie się w realizację projektu.

Po trzecie, niezbędne jest opracowanie dedykowanego systemu finansowania działań związanych z local content. System ten powinien obejmować instrumenty wsparcia inwestycyjnego, gwarancje i poręczenia publiczne, preferencyjne finansowanie procesów certyfikacyjnych oraz mechanizmy wspierające tworzenie konsorcjów regionalnych. Celem tych działań jest ograniczenie ryzyka finansowego po stronie krajowych przedsiębiorstw oraz zwiększenie ich zdolności do długoterminowej współpracy przy inwestycji jądrowej.

Po czwarte, niezwykle istotne jest wprowadzenie regulacji ustawowych, przy konsultacji z Komisją Europejską, dotyczących promowania lokalnych dostawców w łańcuchu dostaw dla inwestycji kluczowych z punktu widzenia bezpieczeństwa energetycznego Państwa.

Zmiany te dotyczyłyby nie tylko ustawy Prawo zamówień publicznych, ale również regulacji dotyczących systemu zakupów w najważniejszych spółkach skarbu państwa. Preferencje takie mogłyby objąć lokalnych (a co za tym idzie pomorskich) dostawców nie tylko w głównych zamówieniach realizowanych w toku wznoszenia elektrowni jądrowej, ale również zamówień około inwestycji, dotyczących budowy infrastruktury i dostawy usług.

Po piąte, należy podkreślić, że realizacja powyższych zadań w zakresie local content nie będzie możliwa w sposób skuteczny i trwały, jeżeli kluczowe spółki publiczne realizujące inwestycje strategiczne - takie jak Polska Grupa Energetyczna, Polskie Elektrownie Jądrowe czy Orlen – nie zdecydują się na faktyczne przeniesienie swoich dywizji wykonawczych na teren Pomorza. Nie chodzi przy tym o pozorne przeniesienie siedziby rozumiane wyłącznie jako formalny wpis do Krajowego Rejestru Sądowego, lecz o rzeczywistą obecność struktur decyzyjnych i operacyjnych w regionie. Dopiero ulokowanie na miejscu kluczowych działów - w szczególności zakupów, zespołów inżynierskich, komórek odpowiedzialnych za procesy pozwoleń i uzgodnień oraz średniego szczebla zarządzania - umożliwi efektywne włączanie lokalnych dostawców w łańcuchy dostaw. Bez tej decentralizacji i zakorzenienia procesów wykonawczych w regionie zapisy dotyczące local content pozostaną w dużej mierze deklaratywne, zamiast przekładać się na rzeczywisty rozwój lokalnego zaplecza gospodarczego i kompetencyjnego.

Mówiąc o local content, nie można pomijać kwestii infrastruktury towarzyszącej, w szczególności dróg lokalnych, infrastruktury technicznej oraz zaplecza logistycznego, które będą intensywnie wykorzystywane na etapie budowy elektrowni. Elementy te powinny być traktowane jako integralna część projektu, a ich planowanie i realizacja muszą uwzględniać interes lokalnych społeczności. Celem powinno być takie prowadzenie strategicznych inwestycji, aby po pierwsze nie wpływały one negatywnie na codzienne funkcjonowanie mieszkańców, a po drugie - aby wzmocnienie lokalnej infrastruktury, wykorzystywanej w procesie inwestycyjnym odbywało się w możliwie największym stopniu przy udziale firm lokalnych i regionalnych. Tylko takie podejście pozwoli na rzeczywiste powiązanie dużej inwestycji strategicznej z trwałym rozwojem gospodarczym regionu oraz budową lokalnych kompetencji wykonawczych. W tym kontekście niezbędne jest zwiększenie skali wsparcia rządowego dla samorządów, szczególnie w zakresie wzmocnienia infrastruktury drogowej. Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Gdańsku wyraża pełne poparcie dla dotychczas podejmowanych działań samorządów Pomorza w tym zakresie, szczególnie związanych z przekazaniem Pełnomocnikowi Rządu ds. Strategicznej Infrastruktury Energetycznej w grudniu 2024 r. Programem adaptacji dróg samorządowych na potrzeby budowy pierwszej elektrowni jądrowej w Polsce.

Reasumując, wdrożenie spójnej polityki local content w budowie elektrowni jądrowej na Pomorzu nie powinno być postrzegane jako działanie protekcyjnistyczne, lecz jako element odpowiedzialnej polityki przemysłowej i energetycznej państwa. Tylko w ten sposób możliwe będzie trwałe powiązanie inwestycji strategicznej z rozwojem krajowej gospodarki, wzrostem kompetencji przemysłowych oraz wzmocnieniem bezpieczeństwa państwa.

Beata Rutkiewicz

Przewodnicząca

Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w Gdańsku